

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнського круглого столу на тему:

«АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

06 грудня 2023 року

(електронне видання)

м. Біла Церква - 2023

«АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»: матеріали Всеукраїнського круглого столу присвячені Міжнародному дню боротьби з корупцією – м. Біла Церква: БНАУ, 2023. 73 с.

Матеріали електронного видання містять питання, що стосуються корупції, як економічного, політичного, та правового явища, та підвищення рівня доброчесності громадян на шляху до подолання корупції в державі.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

ставати сильнішою. Організація комплексно підходить до розробки та впровадження змін задля зниження рівня корупції в окремих сферах.

Індекс сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI) – показник, який з 1995 року розраховується міжнародною організацією Transparency International. Сама організація не проводить власних опитувань. Даний індекс розраховують на основі дослідницьких центрів та 13 досліджень авторитетних міжнародних установ. Для визначення оцінки України було використано 9 джерел [3].

Головними показником Індексу є не місце в рейтингу а кількість балів. Мінімальна оцінка (0 балів) яка означає, що корупція фактично підміняє собою державу, максимальна (100 балів) показує, що корупція майже відсутня в житті суспільства. Індекс оцінює корупцію лтільки в державному секторі.

Індекс сприйняття корупції, розрахований Transparency International Ukraine у 2022 році, свідчить, що Україна перемістилася на 1 бал вище, порівняно з попереднім роком. Одержавши 33 зі 100 можливих балів, вона займає 116 місце зі 180 країн світу. [2]. Для нашої країни, для її розвитку це має не аби яке значення, а особливо в контексті війни. Попри російське вторгнення, наша країна показала, що її прогрес в боротьбі з корупцією це сталий процес, який продовжується навіть у надскладний період існування держави [3].

Список використаних джерел

1. <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/antikorupcijna-diyalnist>.
2. https://arm.naiou.kiev.ua/books/atikorruption/lectures/lecture_7.html.
3. Індекс сприйняття корупції – 2022. Transparency International Ukraine: веб-сайт. URL:
<https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-koruptsiyi-2022/>.

ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПОКАРАННЯ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЯННЯ

Самойлович А.А., старший викладач
Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна

Нормальне життя держави незалежно від її політичного устрою, економічної формації не може підтримуватися за відсутності правового

інституту юридичної відповідальності. За допомогою юридичної відповідальності підтримується правопорядок у суспільстві, підтримується режим законності.

Державна політика у боротьбі зі злочинністю в будь-які часи передбачала правові, соціально-економічні, політичні та інші заходи, спрямовані на невідворотність юридичної відповідальності за скоєне протиправне діяння. Тобто застосування покарання це необхідний юридичний інструмент для стримування протиправних діянь.

Загрози державі від корупційних проявів існують безліч, але відзначимо думку Волошенко А., проте, що з використанням корупційних схем розкрадаються або витрачаються за нецільовим призначенням кошти державного бюджету, знищуються державні підприємства і ліквідуються цілі галузі, що мають стратегічне значення для розвитку національного господарства [1, с. 8-9].

Появі корупційного протиправного діяння передують не тільки політичні, економічні, соціальні та інші чинники, а також історичні, які безумовно є корінням сучасної корупції.

Першим правителем, про якого збереглася згадка як про борця з корупцією, був Урукагін – шумерський цар міста-держави Лагаш у другій половині XXIV ст. до н. е. Проте, незважаючи на показові і часто жорстокі покарання за корупцію, боротьба з нею не приводила до бажаних результатів. У кращому випадку вдавалося запобігти найбільш небезпечним злочинам, однак на рівні дрібної розтрата і хабарів корупція мала масовий характер. Процвітала корупція і в Стародавньому Єгипті. Так, у період Нового царства, коли судова влада здійснювалася особливими судовими колегіями – кенбетами (центральною (30 членів), окружними, міськими), а суддя вважався жерцем богині істини Ісиди, хабарництво було досить поширеним явищем. За хабар відпускали злочинця, за хабар призначали на посади. За правління Ямоса II у законодавстві Стародавнього Єгипту були вимоги про своєрідне декларування доходів вищих чиновників. Окремі з них, незважаючи на свою назву, «неджеси» («малі люди»), мали статки, які дорівнювали багатствам фараона. Той чиновник, який не міг довести законного походження своїх маєтностей, карався смертю [2, с. 36].

У сучасній Україні юридична відповідальність за корупційні протиправні діяння передбачена Кримінальним кодексом України, Кодексом України про адміністративні правопорушення та ін.

Головна мета юридичної відповідальності за корупційні діяння полягає не у тяжкості покарання, а його ефективності, щоб створити всі законні умови для неvigідності таких діянь, а також, щоб особа яка скоїла такі діяння не була мотивована у подальшому для протиправних дій.

Список використаних джерел

1. Волошенко А. Корупція: історичні витоки та сучасні прояви. Економічна теорія та історія економічної думки. 2015. № 3 (165). С. 8-16.
2. Запобігання та протидія корупції: навч. посіб. / А. М. Михненко, О. В. Руснак, А. М. Мудров та ін. ; за ред. А. М. Михненка. – 4-те вид., переробл. й доповн. – К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2013. – 666 с.

УДК 340

ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ТА АНАЛІЗ КОРУПЦІЇ

Росавицький О.О., старший викладач
Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна

Акцентовано увагу на корупції, як на історичному соціальному явищі.

Ключові слова: корупція, правління, еліти, соціальні явища, держава.

Згідно ст.1 Закону України «Про запобігання корупції», останньою визнаються: «використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей»[1.] Дещо інше визначення корупції надають Міжнародні неурядові організації TRANSPARENCY INTERNATIONAL TA U4 ANTI-CORRUPTION RESOURCE: Корупція це зловживання довіреною владою для приватної вигоди. Корупція — поняття глобальне й міждисциплінарне. А саме явище впливає на всі сфери життя суспільства — від знецінення освіти та моральних принципів до сповільнення економічного розвитку та підриву демократичних процесів.[2.] Отже можна констатувати, що і на сьогодні не існує єдиного розуміння цього вкрай складного і негативного явища і це

Макарчук В.В. АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ (АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ).....	30
Настіна О.І. ДО ПИТАННЯ ПРОЗОРОСТІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	32
Пахомова А.О. СВІТОВА ПРАКТИКА ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЯК МЕТОД БОРОТЬБИ ІЗ КОРУПЦІЙНОЮ СКЛАДОВОЮ	35
Садикова Д.С. (Науковий керівник – Настіна О.І.). ОСОБЛИВОСТІ ПРИВАТИЗУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	37
Гроза В.С. (Науковий керівник – Настіна О.І.). ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ОДИН З НАПРЯМІВ РЕФОРМУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ.....	39
Старікова С.О. (Науковий керівник – Настіна О.І.). ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ: АДАПТАЦІЯ ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	41
Чередніченко К.А. (Науковий керівник – Настіна О.І.). АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ	44
Мельник Л.М. ПОЛІТИЧНА КОРУПЦІЯ: АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЇ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПОЛІТИЧНІЙ НАУЦІ	46
Гроза В.С. (Науковий керівник – Аргат Я.П.). ОКРЕМІ ВИДИ АЛІМЕНТНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	48
Кириченко В.В. (Науковий керівник – Линник Т.В.) КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС БІЖЕНЦІВ	50
Аргат Я.П. ВАЖЛИВІСТЬ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ ДЛЯ БІЗНЕСУ....	53
Тимощук О.Г. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ АНТИКОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	55
Звонарьов О.Ю. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	57
Клочко В.М. ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	59
Даніленко Т.Л. (Науковий керівник - Сокиринська О.А.). КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ	61
Ігнатенко І.А. Науковий керівник - Сокиринська О.А.). АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ВІЙНИ	64
Самойлович А.А. ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПОКАРАННЯ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЯННЯ	65
Росавицький О.О. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ТА АНАЛІЗ КОРУПЦІЇ	67